

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Lapja

VIII. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM.

ÁRA: 30 FILLÉR

1966. DECEMBER 3.

NEM MELLÉKES KÉRDÉS

Egyetemünk KISZ-szervezetének végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén a tagbélyegekkel kapcsolatos problémákról tárgyalt. A hallgatók egy része hiányosan, késve vagy egyáltalán nem fizet tagdíjat. A VB arra az álláspontra jutott, hogy mint minden más szervezetben a tagok egyik alapvető kötelessége a tagdíj rendszeres fizetése, s aki ennek nem tesz eleget, az nem lehet KISZ-tag.

A KISZ sokrétű tevékenysége (klub, kultúrosztály, érdekvédelem, külügy, nyelvi körök stb.) már önmagában is szükségessé teszi a KISZ anyagi helyzetének javítását.

A KISZ mind tartalmilag, mind anyagilag nyújt annyit tagjainak, hogy radikálisan és következetesen megkövetelheti a tagsági díj rendszeres befizetését.

Ennek megfelelően a VB az alábbi konkrét intézkedéseket határozta el.

1. A bélyegek eladása eddig kari bontásban történt: a kari megbízottak adatait az azokat az egyes évfolyamoknál, csoportoknál. Ebben a rendszerben nem volt egyéni felelősség, nem tűnt ki az, hogy kik nem vásároltak bélyeget.

Ez a módszer most megváltozik. A gazdasági felelősök megkapják a csoportok KISZ-tagjainak névsorát és ennek

megfelelő számú bélyeget. Mindenki aláírásával igazolja a tagdíj befizetését és a bélyeg átvételét. Bélyeget visszaadni csak igen indokolt esetben lehet, például tartós betegség, külföldi tartózkodás miatt. A tagsági díjat nem fizető KISZ-tagról személy szerint tájékoztatják a felső vezetőséget, és az köteles az illető hallgatót figyelmeztetni, indokolt esetben a szükséges fegyelmi intézkedéseket is megtenni. Aki a tagbélyeget ok nélkül nem vásárolja meg, kizárásra kell javasolni.

2. KISZ-tag csak az lehet, aki tagsági könyvvel rendelkezik és abba a bélyegek rendszeresen be vannak ragasztva. Ervényes igazolvány nélkül csak akkor lehet valaki KISZ-tag, ha felvételét, illetve újravételét kéri. (Vonatkozik ez arra az esetre is, ha a tagkönyv elveszett.)

A bélyeghiány úgy tekintendő, mintha nem vette volna meg azokat. Indokolásul nem fogadható el az, hogy „megvásároltam, de elfelejtettem be ragasztani”. A hiányzó bélyegeket február 15-ig kell pótolni. A pótlás útjében egyenkéntől és az elmaradás mértékétől függően, differenciáltan történik. Február 15-től kezdve a KISZ revíziós bizottsága valamennyi tagkönyvet ellenőriz. Hanyagság esetén fegyelmit,

esetleg kizárási eljárást fog alkalmazni.

3. A kedvezményes utazásra jogosító NDSZ-igazolványt csak azok kaphatják meg, akik rendszeresen fizetik a KISZ-tagsági díjat. Az NDSZ-igazolvány, illetve bélyeg igényléséhez mindenki hozza magával KISZ-tagsági könyvét.

A végrehajtó bizottság állást foglalt abban is, hogy a befolyt tagsági díjakból az

eddiginél nagyobb mértékben kell segíteni az egyes csoportokat. A jövőben az egyetemen maradó tagdíj felét, tehát évente mintegy 12-15 000 forintot a legjobban dolgozó alapszervek rendezvényeinek támogatására fogja fordítani. Így több alkalom nyílik kirándulások, külföldi utazások dotálására, kulturális kiadások fedezésére.

L. Gy.

Kitüntetés

Dr. Kreskay Ferenc elvtársat, egyetemünk jogi tanszékének docensét a Közbiztonsági Érem arany fokozatával tüntették ki. Ez alkalommal kerestük fel őt, hogy elmondja kitüntetésének rövid történetét.

— 1957-ben lettem munkás-őr. Ekkor a még fennálló egyetemi szakaszban dolgoztam. Meg kell mondanom, hogy született civil vagyok, egyáltalán nem katona típus. Talán feletteseim is ezt méltányolták, amikor 1963 őszén felkérték, hogy a Munkásörsg Országos Parancsnokságának titkárságán mint jogi munkatárs dolgozzam.

— Itteni tevékenységem gerincét a kodifikációs munka teszi ki. Mivel a munkásörsg új szervezet, nincsenek működésére megfelelő jogszabályok. Más fegyveres testületek szervezeti szabályzatait nem lehet alkalmazni, mivel a munkásörsg tagjai társadalmi munkások.

— A kodifikációs munka során először a működési és szervezeti szabályzat kidolgozásában vettem részt. A továbbibabban munkásörsgre vonatkozó párt- és kormányhatározatok előkészítésében, majd a kártérítési szabályzat kidolgozásában működtem közre. A kártérítési szabályzat megalkotása jelentette a legnehezebb feladatot, mert így különböző jogállású személyek számára (akikre más és más jogszabályok vonatkoznak) kellett szabályzatot alkotni. Ezenkívül más társadalmi munkát is végeztem, a kitüntetés részben ezért is kaptam. Jelenleg a személyügyi utasí-

táson dolgozom, ami a kettős — katonai és politikai — alárendeltség problémájában jelentkezik. K. I.

Nem kell sorbaállni

Régebben, amikor a vizsgajelentkezés reggel 8 órakor kezdődött, sok hallgató már hajnalban sorbaállt, hogy jelentkezését kívánsága szerint fogadják el, és ne kelljen „betelt” napok miatt átcsoportosítania egész vizsgarendjét.

Ebben a félévben minden tanszéken előnyben részesítik a csoportos jelentkezéseket, s így leszűkül, a bizonytalan időpontú kollokviumok száma.

A matematika tanszék már december 5-10 között bekéri a csoportok jelentkezését. Ahol a csoportnak legalább háromnegyed része egyszerre kíván matematikából kollokválni, ott a csoport vezetője a névsorral s két különböző időpont megjelölésével jelentkezhet a tanszéki adminisztrátornál. A tanszék megpróbálja biztosítani a vizsgázási lehetőséget a kért időpontok egyikére.

A politikai gazdaságtan tanszéken is december 5. után lehet beadni a csoportos kérelmet, s a tanszék még az általános vizsgajelentkezést, tehát december 13-át megelőző napokban közli a csoporttal, hogy melyik időpontot fogadta el. A tanszék felhívja a csoportvezetőket figyelmükre, hogy a leadott névsoron szereplőkkel okvetlenül beszéljék meg az időpontot, mert utólagos „át-helyezésre” nincs mód. A vizsgaidőszak utolsó napjára pedig ne tervezzenek csoportos vizsgát, mert nem fogadják el.

— p —

Érdekvédelem

Mint ez a „Közzgazdász”-ban már többször megjelent, én elején újjáalakult a menzabizottság. Sajnos, eddigi működése közel sem tudta megoldani a felmerülő problémákat. Értünk el bizonyos eredményeket, így például csökkent a vacsoránál a sorbaállás ideje, felrakták a munkapocokot, árcédulákat, minden héten kint van a KISZ-vb melletti faliújságon a heti menza-étrend, mégsem lehetünk megelégedve. Eredményesebb munkánknak két alapvető akadálya volt és van. Egyrészt a hallgatók nem ismernek minket eléggé, nem keresnek fel problémáikkal. Másrészt: hatáskörünk kicsi, és lényegében konkurrenciát jelentettünk a szakszervezet, illetve az állami szervek hasonló működésének.

Néhány napon belül lesz a menzán egy postaládánk, ami-be a panaszokat, akár név feltüntetésével, akár anélkül, be lehet dobni. (Hétfőn, szerdán, pénteken 10 órakor a 382-es teremben közvetlenül is leadható.)

Az elmúlt napokban megállapodás született az egyetemi szakszervezettel, illetve állami szervekkel, hogy közös menzabizottság fog alakulni, így növekszik hatókörünk, több lehetőségünk lesz.

Kérjük a hallgatókat, hogy saját érdekükben közöljék kívánságaikat, mert különben a panaszokat sem tudjuk orvosolni. A bizottság munkájának csak az érdekeltekkel együttműködve lehet értelme, eredménye.

Balatoni András

Félév végi útmutató

A félév utolsó tanítási napja valamennyi tagozaton: december 21.

A második félév első tanítási napja: 1967. február 6.

VIZSGAIDŐSZAK

Nappali hallgatók vizsgaidőszaka: december 22—január 23. Utóvizsgaidőszak: február 1—15-ig.

(Kivétel a terv-matematika szak II. évfolyama. Vizsgaidőszak: december 22—január 21. Utóvizsgaidőszak: január 23—30-ig. Államvizsga I. szigorlat (matematika) ideje: január 31-től február 6-ig.)

Az államvizsga I. szigorlatának ismétlő, illetve javító államvizsgaidőszaka: december 1—15 között van. (Azok részére, akik a júniusi államvizsgán mindkét tárgyból, vagy a szeptemberi államvizsgaidőszakban egy tárgyból sikertelen államvizsgát tettek.)

Esti, levelező hallgatók, valamint a mérnök-közzgazdászok és a kiegészítő tanári szakosok vizsgaidőszaka: december 22—január 31. Utóvizsgaidőszak: február 1—15.

ELŐREHOZOTT VIZSGA

A nappali tagozat terv-matematika szakának II. évfolyamán (tekintettel a matematika államvizsga I. szigorlatára) december 15—21 között tanszékvezetői hozzájárulással előrehozott vizsgát lehet tenni.

Az esti, levelező tagozaton — beleértve a tanárképzőt is — az érdeklelt tanszékvezetők hozzájárulásával — azokból a tárgyakból lehetséges a vizsga előrehozása, amelyekből nincs kötelező foglalkozás, illetve már befejeződött. Ez esetben december 1-től van mód az előrehozott vizsga letételére.

A hallgatók kötelesek vizsgáikat a rendszeres vizsgaidőszakban letenni. Amennyiben tehát — rendkívül indokolt esetet kivéve — a vizsgán nem jelennek meg, távolmaradásukat a dékáni hivatal a vizsganyilvántartó könyvben „elégtelen” vizsgaként tünteti fel és vizsgájuk letétele csak az utóvizsgaidőszakban, utóvizsgajeggyel történhet.

VIZSGÁRA JELENTKEZÉS

A nappali hallgatók december 13—17 között du. 2 órától — szombaton reggel 8 órától — jelentkezhetnek vizsgára. A gazdaságtörténet, a gazdaságföldrajz, a technológia és áruismeret, a népgazdaság tervezése és a világgazdaságtan tanszéken, valamint a Közzgazdaságtan Története tárgyból a vizsgára jelentkezés már december 12-én lehetséges.

Ajánlatos, hogy a nappali tagozat hallgatói egy-egy tárgyból csoportosan vizsgázzanak. Ez esetben jelentkezésüket a csoportbíztalmi vagy helyettesek juttassák el a tanszékre.

Az esti tagozat hallgatói, valamint a budapesti mérnök-közzgazdász hallgatók december 7—12 között, lehetőleg személyesen jelentkezzenek vizsgára.

A levelező hallgatók és a vidéki mérnök-közzgazdászok vizsgajelentkezése december 7—12 között az érdeklelt tanszékhez intézve, írásban történik.

A tanszék — a jelentkezéseket és a vizsgára bocsátás feltételeit figyelembe véve — valamennyi tagozat végleges vizsgabeosztását december 21-ig teszi közzé.

A nappali hallgatók minden tárgyból kötelesek megszerelni a félév végi aláírásokat, a többi tagozat hallgatói viszont csak azokból, amelyekből a tanszék aláírási feltételeket állapított meg. Azokból a tárgyakból, amelyekből a félév végén vizsga van, a leckekönyv aláírása a vizsga alkalmával is történhet.

Tíz plusz kettő

Ki-ki lelkiállapotának megfelelően hangos kacajjal, vagy böles mosollyal várja a gazdasági felelőst, aki, ha ügyes, hosszas siránkozással „kíprései” a páciensből az összeget.

Végeredményben két forint nem egy tetemes összeg még azok számára sem, akik a dékáni hivatalból rendszeres szociális segítyt kérnek és kapnak, s melynek elosztását a KISZ intézi. Egyesek így érvelnek: „Évente befizetek huszonegy forintot, és mi hasznom belőle? Fogalmam sincs, mire használják fel, én nem kaptam még soha semmit a KISZ-től.

Valóban mélyenszántó, megfontolandó érvelés. Elvégre a tagbélyegből származó bevételnek csupán fele marad az egyetemen, és azt olyasmire fecsérlik el, mint kirándulások támogatása, vetélkedők, versenyek jutalmazása, a hallgatóknak mellékállást és lakást biztosító érdekvédelmi csoport adminisztrációs költségeinek fedezésére stb. A központba továbbbemenő összeg pedig mindössze négy-ötösör kisebb annál az összegnél, amit a KISZ VB Kultúrosztálya

kap különböző központi szervezetektől. Ebből is csak szűk kör részesedik: az énekar, a táncospart, az irodalmi színpad tagjai, a filmklub látogatói, valamint azok, akik a KISZ-klubot olykor-olykor felkeresik. A KISZ, mint a Nemzetközi Diákszövetség tagja, az NDSZ-igazolványok útján csupán néhány száz hallgatónknak biztosít kedvezményes utazást, szállást stb. lehetőségeket külföldi utazásaik során.

Igen gyakran azonban a gazdasági felelős elé az alábbi válasz tornyosul: „Nincs pénzem.”

Egyetemisták vagyunk, senkit sem vet fel közülünk a pénz. Sokáig én is úgy véltem, egységeket még két forint leszurkolása is alaposan megvisel. Nemrég megtudtam azonban azt, hogy klubunk játékautomatáiba havonta huszezer forintot dobálnak egyetemünk játékos kedvű hallgatói. Ez kétezer nappali hallgatóval számolva fejenként tíz forint. Havonta. Erősen kétkedem ezért, hogy egyeseknél nem akad mellé még kettő.

— ki —

Politikai dalok — gitáron

Gerillák — hirdeti egyetemszerte sok kis plakát. Vannak, akik nem tudják még, mi rejlik e mögött — mások viszont, akik még emlékeznek az oszlovi szolidaritási találkozó forró perceire, vagy az október 16-i vietnami vasárnap során Budaörsön rendezett nagygyűlésre, tudják: a pol-beatról, annak művelőiről, terjesztőiről van szó.

Régi gond, hogy a fiatalok tömegeihez ma nem jutnak el a mozgalmi dalok, a régi és új tömegdalokat egyaránt idegennek, avittnak érzik. Ugyanakkor a táncdal — s elsősorban a gitárzene — nagyobb tömegeket hódít, mint valaha. Ezért támadt néhány fiatalnak az az ötlete, hogy újabb kísérletet tesz a beatzenén alapuló, új magyar politikai dal kialakítására, felhasználva a nyugati eredményeket.

A másfél évvel ezelőtt megindult vietnami vasárnapok „termelték ki” az első pol-beat számokat, s ez volt egyben az új műfaj bemutatkozásának első „színpada”. A dalok gyorsan népszerűsödtek az egyetemisták, gimnazisták között. S a kis csoport kezdeményezését a proletr zene nemzetközi hírnő magyar kutatója, Maróti János is felkarolta, aki azóta is rendszeresen foglalkozik a lelkes gerillákkal. A két gitárosból és három énekesből (összesen három fő) álló együttes rendszeresen lép fel klubokban, iskolákban, kollégiumokban, újabb és újabb híveket szerezve dalainak. Berkó Tamás az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem hallgatója, Vámos Tibor, a Kölcsey Ferenc Gimnázium tanulója. Az együttes hölgytagja, Gergely Ágnes valamikor Koncz Zsuzsával együtt énekelt a Ki mit tud? -ban; ma bölcsészhallgató. Dalait részben maguk írják, emellett Nicolas Guillén-től kezdve Simor Andrásig ismertebb „szövegírókat” is

foglalkoztatnak, s egyik számuk zenéjét Maróti János szerezte. Van emellett egy házi szerzőjük is, Harasztó Miklós, a dél-vietnami dalok fordítója, aki szintén bölcsészhallgató és a pol-beat egyik leglelkesebb művelője és propagálója. Számaik közvetve vagy közvetlenül a vietnami nép szabadságharcához kapcsolódnak, a vietnami szolidaritás, az ifjúsági mozgalom ihlette őket.

December 9-én, pénteken este mutatkozik be az együttes a klubban, Bögös László újságíró vietnami élménybeszámolójával egybekötve.

— b —

Érdektelenség

Mintegy két hete, hogy a matematika tanszék előtt jártomban a tanszéki hirdetőtáblán észrevettem a Schweitzer Miklós emlékversenyen való részvételre felszólító tudományos társulati körlevelet. Eszembe jutott hajdani középiskolás matematika-versenyeken résztvevő énem, s a régi szép emlékek felajzva bementem a tanszékre elkérni a példákat.

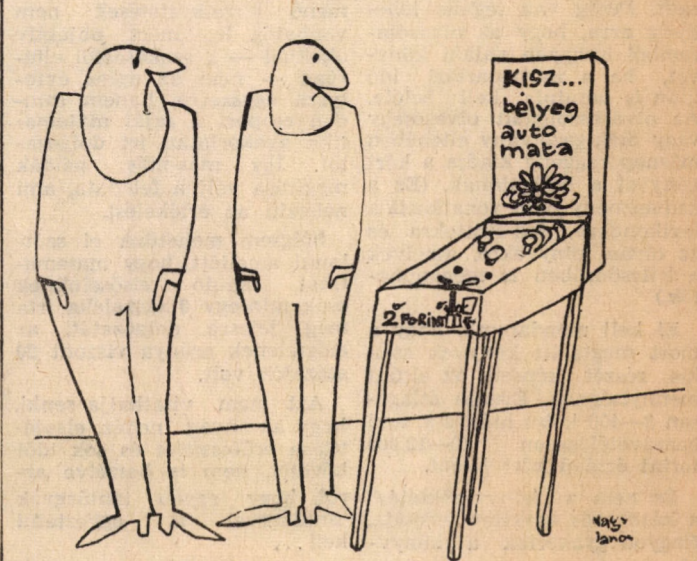
Maga a tanszékvezető adta kezembe a példákat, hozzáfűzve, hogy terv-matematika szakos vagyok-e, mert „ez ám nem középiskola!” Mondtam, hogy nem vagyok terv-mat. szakos, mire kissé kételkedve nézett rám, de azért a példákat ideadta.

Távóban ígéretet tettem arra, hogy a példákat — lemásolás után — visszahozom, mire Szép elvtárs lemondóan legyintett: „Ugyan hagyja, úgysem lesz több jelentkező!” „Őt év óta maga az első érdeklődő!”

Kifelé menet az jutott eszembe, hogy ha terv-matematika szakos lennék, most kicsit restelném magam.

Böszörményi Jenő

Formatervezet

EX LIBRIS

November 11-én háromtagú könyvtári bizottság ellenőrzést tartott a Makarenko utcai kollégiumban. Ezt az tette szükségessé, hogy olvasótermünk-ből egyre nagyobb számban tűntek el könyvek, folyóiratok, illetve ezek egyes részei. Az ellenőrzés során összesen 11 olvasótermi könyvet találtak a hallgatók polcain. A bizottság megtudta a vétkesek nevét is, így lehetőség nyílt arra, hogy hat lánytól és 3 fiútól személyesen kérje számon tettét. A számonkérés a közelmúltban megtörtént, most a már elkészült jegyzőkönyveket lapozgatom. Erdemes idézni néhány vallomást:

— A könyvre nincs szükségem, nem használom, mert saját példányom van belőle, nem tudom, hogyan került hozzám...

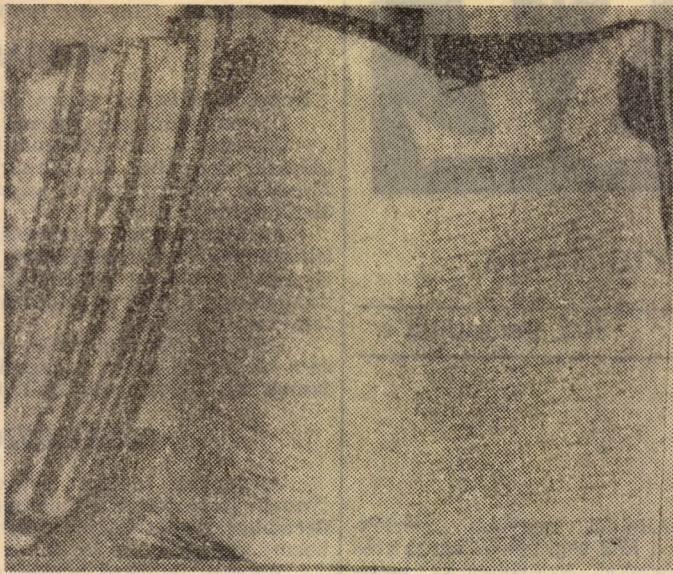
— Végzett hallgatótól kaptam.

— A kollégium padlásán találtam...

— És a legérdekesebb:

— Aznap reggel, amikor Önök kijöttek, akkor került hozzám a könyv, nem tudom, hogyan...

Általában a fentiekhez hasonló vallomást tettek a többiek is. Mi lesz a tettesek sorsa? — kérdeztük Klug Ferenc elvtársat, a könyvtár osztályvezetőjét.

A megrongált könyvek egyik diszpéldánya: a piros szegély tussal átmázolva. Ezt a darabot és a többi megcsontított könyv közül néhányat a könyvtár előtti folyosón elhelyezett tárolóban mindenki megtekintheti.

csontkítások is. Erdemes megnevezni erre néhány példát.

A Révai Lexikon XVII. kötetéből a 18—27. oldalig terjedő rész hiányzik. A könyvtár ezt csak úgy pótolhatja, ha az egész lexikon-sorozatot újra megvásárolja (többszer

aminek beszerzése nagy nehézséget jelent a könyvtárnak, nem beszélve a rendbehozás költségeiről, s arról, hogy az újrakötés ideje alatt a kötet nem áll a hallgatók rendelkezésére.

Gyakori a „zsilettetés” is. Ez a már ellopott, de előkerült könyveknél fordul elő: a pirosra festett könyv szélét lezsilettetik. Mások a piros festéket tussal próbálják befedni.

Nem tartozik ugyan a csontkítás vagy a lopás „műfajába”, de nem fogható fel egyszerű diákcsínynek az sem, ha valaki az olvasóteremben rejti el a könyvet, hogy máskor biztosan hozzájuthasson. Asztal alá teszik, más polcon hátulra dugják el stb. ...

Erkölcsi prédikáció helyett zárszóként még csak annyit, hogy minél nagyobb a könyvekben okozott kár, annál kevesebb a rendelkezésre álló könyv és a beszerezhető új könyvek száma is kisebb. Ne váljunk önmagunk ellenségeivé azáltal, hogy könyvlopással, könyvcsontkítással, könyvdugdosással akadályozzuk saját munkánkat — a tanulást.

Kurtán Lajos

„Matek zéhá”

Azt hiszem, sokan egyetértenek velem abban, hogy matematikából a legnehezebb zé-t írni. Természetes tehát, hogy az első évesek többsége megkönnyebbülten lélegzett fel, amikor első dolgozata elfogadásáról értesült. Sajnos, elég szép számmal akadtak olyanok is, akik dolgozatát nem fogadták el.

Már sor került a második zárthelyi megírására is, de eredményeket még csak az elsőről tudunk. Nem volna érdektelen bepillantani ezekbe az átlagokba, de messze-menő következtetések nem vonhatók le, mert objektív okokból — a szokásostól eltérően — nem az egész évfolyam egyszerre, hanem minden csoport a saját matematika gyakorlatán írt dolgozatot. Így más-más példák megírása volt a feladata, ami nehezíti az értékelést.

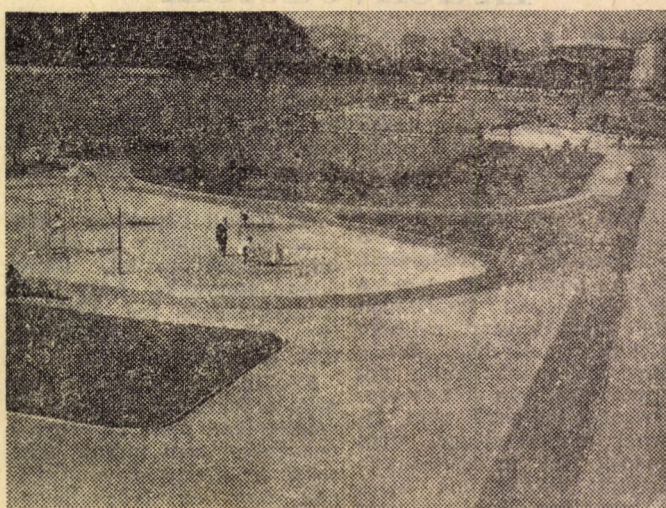
Mégsem mehetünk el szólanul amellett, hogy matematikát tanuló elsőseinknek csak mintegy 6 százaléka írta meg jelesre dolgozatát, az elégtelenek aránya viszont 20 százalék volt.

Azt nem vitathatja senki, hogy az anyag nehéz, elsajátítása erőfeszítést és sok időt követel, nem is beszélve arról, hogy egyéb tantárgyak tanulásával is egyeztetni kell...

Az elsőévesek számára mégis figyelmeztető jel, hogy minden örödi hallgató elégtelen zárthelyi írt és talán még többen lesznek, akik számára a kollokvium keserű emlékek forrásává válik. Ha csak közbe nem jön valami... valami intenzívebb tanulás.

—k—

Szabadtéri tanulószoba

A Petőfi-híd felé kiépítendő zöld sávban nem lehetne hallgatóknak kellemes tanulóparkot berendezni? Még nem késő ezen gondolkodni.

Fórum:

A VALLÁS RÓL

Úgyesen rajzolt, izgalmas témákat ígérő plakátok hirdették a folyosón a november 25-i Fórumot. Azokat invitálta, akik szerették volna jobban megismerni a vallás mai társadalmi szerepét, a pápai állam és a Szentlélek Bank felépítését, a szocialista országok és az egyház kapcsolatait. Nem véletlen tehát, hogy mintegy 160-an gyűltünk össze a klubban erre a tanulságosnak, izgalmasnak ígérkező találkozóra.

Vendégünk volt dr. Paizs István vallástörténész, az ELTE filozófia tanszékének adjunktusa, Straub János, az Állami Egyháziügyi Hivatal csoportvezetője, valamint Paricska Zoltán, a Budapesti KISZ-bizottság agit.-proposztályának vezetője.

A meglepeteket Paizs István üdvözölte, majd kis bevezető előadást tartott a vallás fogalmáról, a vallás kialakulásának társadalmi, történelmi okairól, és utalt a vallás mai szerepére, jelenlegi funkcióira. Érdekes módon a bevezető után elég nehezen oldódott fel a hangulat. Eltelt bizony egy-két kínos perc, amíg megszületett az első kérdés. De aztán...

Állami Egyháziügyi Hivatal — egyezmény a Vatikánnal

Hallgatóink eleinte főleg gyakorlati problémákat felegettek, így ismerhettük meg az Állami Egyháziügyi Hivatal szerepkörét, feladatait, valamint hazánk és a Vatikán között született megállapodás lényegét.

A magyar állam már 1948-ban megegyezett a hazai egyházakkal. Ennek eredményeképpen alakulhatott meg 1950-ben az Állami Egyháziügyi Hivatal, amely koordináló szerv az állam részéről. Feladata, hogy biztosítsa az állam és az egyház közvetlen kapcsolatát, érvényesítse az állam szempontjait, felügyeljen arra, hogy az egyházak a megállapodás keretében tevékenykedjenek. Katolikus, protestáns és gazdasági főosztályból áll. Az utóbbinak kettős funkciója van. Az állam vállalta, hogy 80 milliós segélyt nyújt az egyháznak 20 éves időtartamra, 5 évenként 25 százalékos csökkentéssel. A gazdasági főosztály végzi a segélyek szétosztását és folyósítja a papok fizetését. Egyik kiváncsi hallgató jóvoltából megtudhatuk ennek összegét is — bár nem valószínű, hogy az érdekesség kívül hallgatóinkat ez más szempontból is izgatná...

Nos, egy káplán havi fizetése 500 forint körül mozog. Segédlelkészek, lelkészek fizetése fokozatosan emelkedik, a püspököké eléri az 1400—1700 forintot. Mint az Állami Egyháziügyi Hivatal képviselője elmondotta, ezt az összeget jelentékenyen kiegészítik a gyülekezet adományai, no meg az egyház saját anyagi bázisa. Így a plébánosok összkerelete a 4—5000 forintot is eléri, s a magasabb beosztású papoké havi 7—8000 forint körül mozog.

A Vatikánnal kötött részleges megállapodást illetően megtudtuk, hogy Magyarország volt az első szocialista ország, amellyel a Vatikán megegyezett.

A tárgyalások eredményeképpen a Vatikán de facto elismerte az állam beleszólási jogát a püspökök kinevezésébe. Ez gyakorlatban annyit jelent, hogy a püspöki szék megüresedésekor a jelöltek listáját az egyház felterjeszti az Állami Egyháziügyi Hivatalhoz és a leendő püspök személyéről az állam dönt. (Az államnak vétőjoga van a felterjesztett nevek ellen. E jog alkalmazása azonban — s ezt éppen az állam és az egyház jó viszonyát jelző előzetes konzultációk tették lehetővé — még soha nem fordult elő.) A püspök kinevezéséhez végül a Vatikán járul hozzá.

A Mindszenty-ügy nyitva maradt. A magyar állam hajlandó öt kiengedni Vatikánba, amennyiben biztosítják, hogy nem folytat majd rágalomhadjáratot a Magyar Népköztársaság ellen. A pápai követ tárgyal Mindszentyvel, aki (a burkolt pápai utasítás ellenére!) nem vállalta a feltételeket.

Társadalmi tényezők

A tavábbiakban részletesen hallottunk a pápi békemozgalomról, a teológiai iskolákról, alapos vallástörténeti ismereteket kaptunk a különböző vallások létrejöttéről, a kereszténység kiemelkedésének okairól. Lényegében ekkor érkezünk el ahhoz a fontos részhez, amely több kíváncsi hallgatót hagyott maga után. Bár eléggé áttekinthetően elemeztük a vallás retrográd társadalmi szerepét, nem néztük meg, hogyan érvényesül ez napjainkban a szocialista társadalmi viszonyok között. Volt számos izgalmas kérdés: Mi az oka annak, hogy sok ateista közvetlen halála előtt visz-

zatár a vallás kebelébe? Összegezhető-e valakinek párttag mivolta az egyházi házassággal? Miért tesznek magukat materialistának valló emberek olyan kijelentéseket, hogy „azért mégis van valami”?

Igaz, ezek sem rossz kérdések, meglevő, sokak által észlelt problémákat vetnek fel, mégsem ezek a hozzánk igazán közelálló, minket, fiatalokat érintő mozzanatai e témának. A helyes fonalat az a kislány ragadta meg, aki feszegetni kezdte a materialista iskola és a vallásos nevelés ellentmondásait. Erdemes (és érdekes) lett volna tüzeteiben megnézni azt a hozzáállást is, amely szerint még elég jelentős a templomba járó fiatalok aránya. E problémának a felszínrehozásában sokat segített a KISZ képviselőjének hozzájárulása, de az érdemi vita — igaz, főleg időhiány miatt — elmaradt.

Sajnos, elég sok időt vettek el a fölösleges kérdések. Néhány dolognak egyszerűbb lett volna utánanézni a filozófiatörténet jegyzetben. (Ha már itt tartunk: filozófia-előadónk elleni kritikai megjegyzéseket — pláne, ha azok enyhén szólva valószínűtlenek — ne ilyenkor hangoztassuk.)

A vita korántsem lezárt. Ezt érezte a hallgatóság és érezték a meghívott vendégek is — ezért hangzott el az a szívélyes ajánlat, hogy egy közeli időpontban ismét ellátogathatunk egyetemünkre, és akkor feleleveníthetjük az egész vitát.

Külön köszönet illeti dr. Paizs István elvtársat, aki hatalmas tárgyi tudása és nem utolsósorban színes, pergő stílusa révén, mindvégig lekötötte figyelmünket.

Várjuk az újabb találkozót!

Halász György

ALBÉRILET

Vastag dosszié — vagy 100 levél. A Népszabadságban megjelent hirdetésünkre jelentkeztetek. „Albérilet kiadó...” — „két egyetemista lányt befogadunk” — „egy férfi hallgató részére szeptember 1-től a tanév végéig egy szoba kiadó”... — így kezdődnek a levelek. Egyik öreges színörvénnyel, másik hivatalos hangon, géppel írva. Különböző stílusok, különböző okok, különböző életek.

Valljanak erről maguk a levelek. Kezdjük egy-két tipikus példánnyal. „Szobát biztosítanék két fiatal részére”... „Hivatkozva régebbi újsághirdetésükre vagyok bátor felajánlani otthonomban egy különbejáratú kishoztató, egyetemi hallgató, férfi részére”. „Újsághirdetésükre hivatkozva. Felajánlom különbejáratú szobánkat. Két fiatalember részére”. „Olvasom az önök hirdetését a mai lapban (a levél már délután az egyetemen volt) és szeretnék valakit magamhoz venni, de csak férfit, nőt nem.”

Valahogy egyformán kezdődnek a levelek — de valóban egyformák-e? Általában igen, hiszen egy levél két-három sor, nem mond el egy életet. De nem mindig. Nézzük csak az utolsóknak idézett levelet tovább: „Özvegy vagyok, nagyon szép, komfortos hidegmeleg vizes fürdőszobás lakásom van. Egyedül élek.”

Ezt az utolsó két szót kivettem volna más levélből is. De vegyük tovább az előbbi levelet. „Aki idejön, nyugodtan tanulhat, akár egész éjjel. Recamiereken aludhat. Ha tudnának egy rendes egyetemi hallgatót, úgy nagyon megköszönném, a bér 200 Ft. Csak egyet nem értek a hirdetésből, hogy meghatározott időre. Én, ha idejönne valaki, úgy nemcsak egy pár napra szeretném, hanem legalább két, vagy három évre...”

Vagy egy másik levél: „A lakás nem drága és közel van az egyetemhez, tanulási lehetőség is megvan, mert én csak legyek nem is azért akarok valakit idevenni a pénz miatt, hanem hogy ne legyek egyedül.”

Nagyon sok van egy másik típusú ajánlatból: „Harmad-

vagy negyedéves hallgatónak szobát adnék negyedik gimnazista fiam korrepetálásáért, német, orosz tantárgyakból.” Vagy egy másik: Legjobbannak annak örülnék, ha leányok jönnének, mert nekem is két leányom van és szeretném, ha negyedikes közgazdasági technikumos leányomat matematikából korrepetálnák.” De van aki ennél is többet vár: „Tekintettel arra, hogy vezető állást töltök be, párttag vagyok, fiam KISZ-tag, komoly megbízható család fiát szeretném magamhoz venni.” Vagy ez: „A fiam bevonult katonának, az ő szobáját adom át, a fiam is KISZ-titkár egy üzemben és olyan rendes gyereket szeretnék, mint a fiam, és őt pótolná addig is, amíg katoná.”

Igen, ilyenek is vannak. De van más is. „Nagymeretű, utcai, világos, frissen festett, új cserépkályhás szobát ajánlok. Három egyetemi hallgatót szeretnék, kevesebb nem fizetődik ki, mert ha felmérjük a lakásokat, itt horribilis házbér lesz.” Sőt, mintegy két hete erősen télt hölgy kereste fel a lakásosportot: „Hallottam, hogy keresnek diákoknak szobát. Van egy kiadó szobám, ágybérletként, öt esetleg hat diáknak, személyenként 250 Ft-ért. — Hogy ez uszora? — De kérem, én csak a törvényes összeget óhajtom? Hogy ez a törvényesnél több? Hisz ennyiért adják ki általában!”

Sokat fejlődöttünk. Idén az ilyen ajánlatokat ki lehetett dobni. De sajnos még mindig sok a 350—400 Ft-os albérilet. Ez különösen az egyetemi házasságokat terheli. Nézzünk még végül egy-két érdekes levelet: „Különbejáratú, rendes, tiszta lakrészben szobátársként otthont nyerhet — zongoratanulás lehetőségével”. Egy másik: „Egy szobát és fürdőszobát kiadnék abban az esetben, ha a KISZ-rendezőbizottsága — (sic!) ezt a lakrészét rendbehozná.”

Vastag ez a dosszié, vagy száz levél. Látszólag egyformák és azért mennyire különbözők. Mi mégis legjobban az ilyen leveleket örülünk: „Kedves Érdeklődő! A... utcai lakást elfoglaltam, nagyon megfelel. Köszönöm.” — la —

Tipikus Mai Fiatal

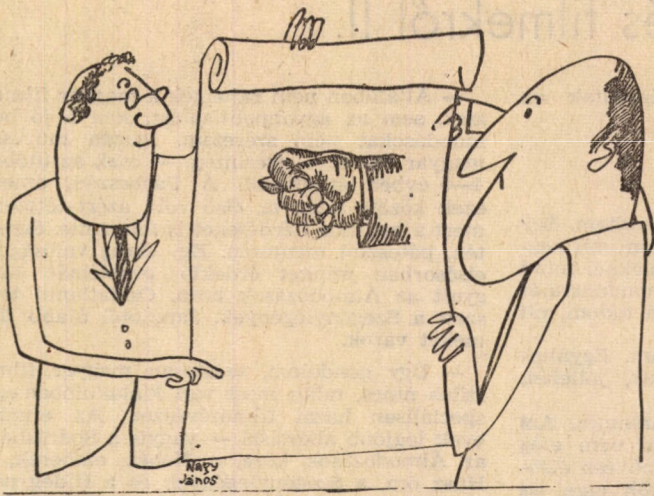
A Tipikus Mai Fiatal elfogódottan állt a Közvélemény előtt. Elegáns, sötétszürke öltönyben egy porszemot vett észre. Gyorsan lefújta. Nylon inge szinte vakítóan fehér volt. A Közvélemény ámulva nézte. — Kicsoda maga? — *En a Tipikus Mai Fiatal vagyok. Hivatni tetszett, vagy nem?* — Ööö, igen. De nem magát, hanem a Tipikus Mai Fiatalt. — *De hiszen mondom, hogy én vagyok az.* A Közvélemény hitetlenkedve nézett rá. — Ugyan, ne vicceljen kérem. A Tipikus Mai Fiatal nem így néz ki. Két évvel ezelőtt, amikor utoljára találkoztam vele, egészen más volt.

— *Mondom, hogy én vagyok!* — erősködött a Fiatal. — *Két év alatt megváltoztam.* A Közvélemény még mindig bizalmatlanul nézte. — *És a farmernadrág, a magas nyakú pulóver, a körszakáll, meg a beatles-frizura hol van?* — *Otthon, a szekrényben. Legalul.* — *És a huligánkodások, erőszakoskodások, ordenáriságok?* — *Leszoktam róluk.* — *Most megfogtam! — csapott le rá a Közvélemény. A múlt héten is hallottam, hogy fiatal lányokkal erőszakoskodott.* — *Az nem én voltam...* — *Hát ki?* — *A „Nem Tipikus Fiatal”.* — *Olyan is van?* — *Hát persze. Néhány évvel ezelőtt még mind a ketten Tipikus Mai Fialok voltunk. De hála az ön folytonos felháborodásának ő visszacsúszott Nem Tipikus Mai Fialává, én pedig egyedül maradtam és megváltoztam.*

fel. Ez volt a főoglalkozásom. Ezentúl majd foglalkozhatok mindenféle piti ügyekkel. Ez nem volt szép magától. — *De hiszen éppen az ön építő kritikájának köszönhető, hogy megváltoztam...* A Közvélemény azonban már megtalálta régi hangját. Felállt a székből, kiegyenesedett, óriásira nőtt. Hangja mennydörgött: — *Megtiltom ezt a viselkedés! Hogy is ne! Alakuljon csak vissza a régi Tipikus Mai Fialává! Nem fog bohócot csinálni belőlem. Nem fognak rohogni rajtam! Megértette? — s egy jól irányzott rúgással kirúgta a Tipikus Mai Fialát.* Az pedig mit is tehetett volna egyebet, hazament, elővette a farmernadrágot, a magas nyakú pulóvert, körszakállt, s elénekelte a „Ne ragaszd a rágógumit a vaságy szélére, mert kiszárad...” kezdetű sláger, majd átment a köztudatba.

— rózsahegy —

„Készülő” új kollégiumunk módosított terve

BÁL

Jól sikerült kollégiumi bál volt november 26-án a Makarenko utcai és a Veres Pálné utcai kollégiumban. A klubban rendezett szokásos szombat esti táncal együtt 11 óráig három helyen, utána pedig a két kollégiumban volt saját rendezvényünk.

Kitűnő volt a hangulat a Makarenko utcai kollégium alkalmi „borozójában”.

„Borulj a vállamra kedvesem...” Bár ezt már a táncparketten lestük el.

A Neoton együttes két tagja is összeborul, de ők csak azért, hogy jobban belesimuljanak a mikrofonba.

Két tánc között a szünetet is ki kell használni...

KÖZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja. Megjelenik kéthetenként. Feltétlen szerkesztő: FAKLEN PÁL. Szerkesztőség: Bp. IX., Dimitrov tér 8. III. emelet 381. Telefon: 186-850/138 mellék. Kiadja a Hirlapkiadó Vállalat. Készül a Szikra Lányomdában.

Néhány sorban

— ABDULLAH LWIES KANDIDÁTUSI DISSZERTÁCIÓJÁNAK MEGVÉDESEÉRŐL a televízió riportjából értesülhettek lapunk olvasói. Mi is gratulálunk a kairói matematikusnak, aki ösztöndíjas-ként egyetemünkön folytatta tanulmányait és dolgozatát a gazdasági programozás tárgyköréből írta.

Plakát

Az egyik legutóbbi klubrendezvényre invitáló plakátok nem tudtak közös nevezőre jutni Bora elvtárs keresztnevet illetően. Az egyik mint György szerepelt, másik kétő pedig Gyula. Többség dönt! — gondolná az ember, hiszen az utóbbi a helyes „megoldás”, de ez az elv nem alkalmazható következetesen, mert annak ellenére, hogy mindhárom plakáton adjunk-tusnak volt feltüntetve, Bora Gyula — docens. Lapzártakor a plakátok átfestése még tart.

— kl —

Eszi, nem eszi...?

Egyetemünk egyik dolgozója ebédelni készült. Kíváncsian szemlélte a pultra kitett ételeket, aztán döntött. — *Ezt kérem — mutatott egy adag káposztástésztára. — De ez hideg, nem lehetne megmelegíteni?* — *Csak ez van — hangzott a válasz. — No, elviszi, vagy nem viszi el? Mert ha nem, átvisszük a diákolchoz, ők majd megeszik!*

— j —

KATALÓGÁS

- Avagy ki miért lóg?

Egy hideg, télies hajnalon, úgy fél tizenegy körül, hozzáfogtunk első szokásos évi nagy felmérésünkhöz, amelyet a lógásnak szenteltünk. Álmos szemű élőlények húztak be és megtört tekintetű halandók vándorogtak ki a kapun. Legyőzve felindultságunkat, megszólítottunk egy befelé igyekvő ifjút. A szerencsétlen először összereszt, majd réveteg tekintettel meredt ránk, végigsimította cca. ötnapos szakállát. Első kérdésünk szemmel láthatóan meglepte. — *Hogy milyen előadásom van most? — ismételte tündölvé. — Elmtört már volt, talán most népgazd. terr. van...* — *És miért lógsz?* Válaszul szánt sóhajában benne volt két elmaradt államvizsga minden fájdalma. — *Van még előadásod? — „szólítottunk le” egy szöke tupir gazdáját.* — *A Gelkába — lihegte és kizuhant az ajtón.* — *Ne bántsatok, beteg vagyok!* — *Akkor miért jöttél be? — Az ebédjegyem! — s utogja rekedten.* Kis ember nagy kabátba csomagolva. — *Ma már nincs több előadásod? — kérdezzük. Gyamokodva néz ránk, vállat von, majd szó nélkül visszafordul.*

Új ügyfél érkezik. Arcát pirosra csípte a hideg. Készségesen válaszol. — *Tornaórám lett volna, de megvágtam magam borotválkozás közben! Nézzétek csak! Nem, nem az, feljebb! Igen, az. Ugye milyen csúnya? — kérdezi boldogan.* Magas, szemüveges fiatalember közeledik: — *Volt órád 8-tól 10-ig? — Ööö... Nem... — feleli habozva.* — *És most milyen órád lesz? — ??? —* — *Hányadéves vagy? — kérdezzük gyanakodva.* — *De kérem, én már tanár vagyok.* A kudaretől nem törünk le, új erővel vetjük magunkat áldozatainkra. Ezúttal sikerült elkapnunk a III. évfolyam egyik hírhedt lógását. Áhítatos kérdéseinkre lakonikus tömörséggel válaszol. — *Menjete a fenébe!* Hová méz ilyenkor? — *ijesztünk rá egy sietős elsőévesre.* — *Csak ide a szomszédába, újságért.* — *És aztán? — Vissza az egyetemre. Csalódottan elengedjük.*

Kényelmes léptű leányzó. Szabadkozlik: — *Nézzétek, én olyan meszsze lakom. Azt az elméletörténetet könyvből is meg lehet tanulni.* Fekete kislány a következő. — *Milyen órád lesz most? — Mit tudom én, — válaszolt sértődötten, — csak ZH-t írni jöttem be.* Egy csapatnyi vihogó lány érkezik. — *Tegnap Katalin-nap volt — közlik a világ legtermészetesebb hangján. — Kicsit be... ööö... elaludtunk.* — *Melyikötök Katalin? Tanácstalanul bámulnak egymásra.* — *Nem bírtam felébredni. Ugye ma fizetnek ösztöndíjat?* Feltűnően csinos hölgy. Közli, hogy ipargazdaságtanról távozik. A Váci utcába megy, pénzért. Hm. Loholva érkezik vissza az újságos gyerek. Mikor meglátja, hogy még mindig ott állunk a kapuban, kétségbeesetten felkiált: — *Én már voltam!!!* — *halász—rózsahegy —*

MAGYAR DIÁK A BAGDADI EGYETEMEN

Eöry Árpád ezen a nyáron tért haza Bagdadból, ahol két évig tanult az ottani egyetemen. Most IV. éves külkereskedelmi szakos hallgató. Megkértem, számoljon be az egyetemen szerzett tapasztalatairól. — *Először néhány szót magáról az egyetemről?* — *A Bagdadi Egyetem fiatal intézmény, jelenlegi formájában mindössze egy évtizedes múlttal rendelkezik. Legnevesebb az orvosi és mérnöki kar. A tanulmányi idő a legtöbb szakon 4 év, az oktatás színvonala általánosságban a magyarországi szint alatt marad.* — *Ki lehet az egyetem hallgatója és milyen a felvételi rendszer?* — *Felvételi vizsga nincs, a hallgatók középiskolai tanulmányi eredményük alapján nyernek felvételt. Felvételi kérelmében a hallgató több fakultást is megjelölhet, de azt, hogy melyikre kerül, az egyetem dönti el, ebbe a hallgatónak nincs beleszólása. Vannak úgynevezett kiemelt karok (például az orvosi), ahová csak a legjobb eredménnyel végzetek kerülhetnek.* — *Hogyan néz ki az órarend és az oktatás, kötelező-e az előadások látogatása?* — *A heti óraszám a 30-at csak kivételesen haladja meg. Az előadásokat délelőtt tartják, de egy-két karon engedélyeztek délutáni oktatást is. A hallgatók csak szaktárgyakat*

tanulnak. Az előadások arab irodalmi nyelven folynak, kivéve az orvosi és a műszaki fakultást, ahol angolul. Ennek oka, hogy az arab országokban mindeztől nincs megfelelő arab nyelvű orvosi és műszaki terminológia. Az előadások látogatása kötelező, meghatározott nagy óraszámú hiányzás esetén a dékán a hallgatót éviseltetésre kötelezheti. Egyetemi jegyzet igen kevés, a hallgatók a leadott anyag alapján készülnék. — *Nehéz a vizsgaidőszak? Milyen a szóbeli és írásbeli vizsgák aránya?* — *A tanév két féléves szemeszterből áll. Minden szemeszterben három vizsgát kell letenni, kettőt a félév folyamán, egyet a végén. Ugyanakkor az évközi vizsgák eredménye a végső jegy szerves részét képezi. Az osztályzás a százaléknak megfelelő pontozási rendszer alapján történik. Legnagyobb jelentősége az évvégi vizsgáknak van, ezek az egyetem által megállapított időpontokban, általában egy-kétnaponta következnek. Ilyen értelemben tehát nincs vizsgaidőszak, a hallgatóknak az év folyamán kell felkészülni. A vizsgák szinte kivétel nélkül írásbeliek, csak néhány tárgyból, pl. nyelvből, van szóbeli is. Valamennyi vizsgázó ugyanazt a tételt kapja, ennek kidolgozására 3-4 óra áll rendelkezésre. A puskázást*

igen szigorúan büntetik, éviseltetést von maga után. — *Vannak külföldi oktatók is?* — *Igen, főként a nyugat-európai országokból és az Egyesült Államokból. Két magyar oktató is tanít a Bagdadi Egyetemen: dr. Szurovy Géza és Mán György.* — *Milyen az ösztöndíjrendszer, a kollégiumi ellátás és a menza?* — *Az ösztöndíj összege elegendő és a tanulmányi eredménytől független, de csak a hallgatók kisebb része kapja. A megállapítás alapja a családi helyzet, bár egyéb (politikai, szubjektív) okok is közrejátszhatnak. Az ösztöndíjak odaítélésénél az egyes karok vezetői, a dékánok határoznak. Az egyetem hallgatóinak több mint fele diákközhonban lakik, amely ingyenes. Menzát csak egy-két kar tart fenn, így a hallgatók jórészt maguk gondoskodnak étkezésükről.* — *Milyen diák szervezetek működnek és mi a helyzet a diákkormányzat terén?* — *A hallgatóknak nincs önálló politikai szervezetük, ennek működését a kormány nem engedélyezi. A diákkormányzat igen alacsony fokon áll, a hallgatóknak gyakorlatilag nincs beleszólásuk az egyetem életébe.* — *Hogyan tudnak elhelyezkedni a végzett hallgatók?* — *Az egyetem befejezése*

után a fiúk kétéves kötelező katonai szolgálatra vonulnak be és automatikusan tisztigrangfokozatot kapnak. Egy részüket benn tartják a hadseregben, nagyobb részük azonban igen nehezen tud munkát találni. Akinek sikerül elhelyezkedni, azok jó része sem saját szakterületén talál munkát. Kivételt képeznek az angol nyelv szakosok és a természettudományi kar hallgatói, akiknek a kormány biztosítja az elhelyezkedést. Másrészt viszont ahhoz, hogy valakit ál-

lami hivatalban alkalmazzanak, több hivatalos szerv (politikai, rendőri stb.) együttes igazolása szükséges, mely szerint az illető „tisztá múlttal” rendelkezik. — *Milyen a fiúk és lányok közötti kapcsolat?* — *Viszonylag nagy számban járnak lányok is egyetemre, de a fiúk és lányok kapcsolata a keleti szokásoknak megfelelően igen erős korlátok közé van zárva. A közös előadások vizsgák, tanulmányi problémák szükség szerűen összehozzák őket, így az elkülönülés gyakorlatilag lehetetlen, de vigyáznak arra, hogy lehetőleg csoportosan társalgjanak s ne alakuljanak ki állandó párok. Elképzelhetetlen, hogy leány és fiú kézenfogva sétáljon, a csókolózás pedig azonnali kizárást eredményez az egyetem összes fakultásáról. Ha elhagyják az egyetem területét, a társalgás is megszűnik közöttük, az utak különválnak. Az erkölcsi jó hírűre a lányoknak nagyon kell vigyázni, mert ha befekettítik azt, legyen bár alaptalan és igazságtalan, a lány nem tud többé férjhez menni, mert nem lesz az a férfi, aki vállalja családjá és rokonsága előtt ezt a „szégyent”. Általában a Közel-Keleten a lányok és fiúk közötti kapcsolatot még mindig évszázados hagyományok, kialakult szokások szabályozzák.*

Amit nálunk kevesen olvasnak

Bakos Gábor